ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

ΕΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗ στὰ Χριστουγεννιάτικα φύλλα: «Ὁ πελάτης ἔχει ἀγανακτήσει στὸ ρεστωράν. Τὸ πιτσούνι εἶναι μετζεσόλα. Φωνάζει τὸν διευθυντή:

— Τί ἡλικία ἔχει αὐτὸ τὸ περιστέρι; Ξύλινο εἶναι;

— Τί λέτε κύριε; Σήμερα τὸ πρωὶ τὸ πῆρα ὁ ἴδιος ἀπὸ τὴν Κεντρικὴ Ἀγορά.

Ὁ πελάτης δύσπιστος, συνεχίζει τὸ μάσημα. Ἐαφνικὰ βλέπει πῶς στὸ πόδι τοῦ πιτσουνιοῦ ὑπῆρχεν ἕνας μεταλλικὸς δακτύλιος. Τὸν θγάζει, τὸν ἐξετάζει προσεκτικὰ καὶ ἀνακαλύπτει σὲ κρύπτη ἕνα χαρτάκι. Τὸ ἀνοίγει καὶ διαβάζει:

«Ἐπίθεσις κατὰ Μπιζανίου αὔριον πρωί. Κωνσταντῖνος, Διάδοχος».

Πρέπει, λοιπόν, τὸ περιστέρι νὰ ἦτο τουλάχιστον 51 ἐτῶν. Ἀλλά, τὰ περιστέρια ζοῦν, κατὰ μέσον ὅρον, μόνον 12 ἔτη. Ὥστε, τὸ ἀνέκδοτον ἦτο πιό... χονδρόπετσο ἀπὸ τὸ ὑποτιθέμενον περιστέρι.

□

ΑΛΛΑ ἄς ἀφήσωμε τὸν χῶρον τῶν ἀνεκδότων, χάριν τῆς ζωολογίας. Δὲν ἔχει ἀκόμη ἐξακριβωθῆ πῶς αἱ ταχυδρομικαὶ περιστεραὶ κατορθώνουν νὰ ἐπιστρέφουν εἰς τὴν βάσιν των πρὸς παραλαθὴν τῶν μηνυμάτων. Ἡ ὑπόθεσις ὅτι ἡ περιστερὰ κατορθώνει χάρις εἰς τὴν ὀξυτάτην ὅρασίν της ν' ἀποτυπώνῃ εἰς τὴν μνήμην της χαρακτηριστικὰς λεπτομερείας τῶν τόπων ποὺ διασχίζει, ἀπεδείχθη ἀστήρικτος διὰ πειραμάτων. Ἡ πιθανωτέρα ἐξήγησις εἶναι ὅτι προσανατολίζεται τῇ βοηθείᾳ μαγνητικῶν ρευμάτων κατὰ τρόπον ἄγνωστον εἰς ἡμᾶς. Ὑπὲρ τῆς ἐκδοχῆς αὐτῆς συνηγορεῖ τὸ ὅτι αἱ περιστεραὶ πρέπει νὰ πετοῦν εἰς ὡρισμένον ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ὕψος, ἐνῷ αἱ καιρικαὶ συνθῆκαι ἐπηρεάζουν τὸν προσανατολισμόν των, ὅστις ἐν περιπτώσει θυέλλης καθίσταται ἀδύνατος. Ἀξιοσημείωτον εἶναι ὅτι αἱ ταχυδρομικαὶ περιστεραὶ ἐπιτυγχάνουν ταχύτητα 60 χιλιομέτρων τὴν ὥραν, διπλασιαζομένην ἀπὸ εὐνοϊκὸν ἄνεμον, ἡ δὲ ἀντοχή των φθάνει εἰς πτήσεις 300—400 χιλιομέτρων. Ἡ συστηματικὴ ἐκτροφὴ ταχυδρομικῶν περιστερῶν χρονολογεῖται κυρίως ἀπὸ τοῦ 1870, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γαλλο—γερμανικοῦ πολέμου. Ἂν καὶ ὁ ἀτύσματος ἔθεσε τὰς περιστερὰς εἰς ἠσσονα μοῖραν, δὲν ἐξηφανίσθησαν ἐντελῶς.

□

ΕΔΙΑΒΑΣΑ καὶ αὐτό: «Φ!... λος —τοῦ ἀθηναίου σχολιαστοῦ— φανατικὸς ὀπαδὸς τῆς ΕΡΕ, μετέβη δι' ἐργασίαν εἰς τὸν νομὸν Ἠλείας καὶ ἐκεῖ διεπίστωσε δύο πράγματα, ποὺ τὸν ἠνώχλησαν ἰδιαιτέρως: τὴν ὕπαρξιν πολλῶν μυῶν καὶ δεύτερον, μεγάλο ρεῦμα ὑπὲρ τοῦ κ. Στεφανοπούλου. Τὸ κορύφωμα τῆς ἀγανακτήσεώς του ἐσημειώθη —ὅπως λέγει ὁ ἴδιος— εἰς ἕνα ἐστιατόριον τοῦ Πύργου. Παρήγγειλεν ἕνα γαλακτοπούρεκο καί, πρὶν προλάθῃ ν' ἀρχίσῃ νὰ τὸ τρώγῃ, τρεῖς μυῖαι εἶχον καθήσει ἐπάνω εἰς τὸ γλυκό:

—Ἔγινα ἔξω φρενῶν, εἶπεν, ἰδίως ὅταν σκέφθηκα ὅτι καὶ οἱ μυῖγες θὰ ἦσαν στεφανοπουλικές...».

Τὸ ἀνέκδοτον αὐτό —ἀπὸ τὸ ὁποῖον παρασιωπῶ ὅτι ἀναφέρεται εἰς τὴν πολιτικήν, ξένην πρὸς τὴν στήλην αὐτήν— ἔρχεται νὰ ἐπιβεβαιώσῃ ὅτι οἱ σημερινοὶ Ἠλεῖοι εἶναι γνήσιοι ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων. Πῶς; Διότι καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἠλιδα ὑπῆρχεν ἐκεῖ, παρὰ τὴν κοιλάδα τοῦ Ἀλφειοῦ, μῦγα καὶ κακό. Ἴσως ἀπὸ τὰ πολλὰ σφαχτὰ διὰ τοὺς ἀγῶνας. Καὶ εἶχαν ἀνάγκην εἰδικοῦ Θεοῦ... νὰ διώχνῃ τὶς μῦγες. Πολιοῦχος ἐν εἴδει Ντὶ - Ντὶ - Τὶ ἢ ἀλογογουρᾶς, ὅπως ἔχουν μεσικὰ χασαπόπουλα. Καὶ δὲν θὰ ἦτο διόλου εὔκολον τὸ ἔργον τῆς καταδιώξεως τῶν μυγῶν, διότι τὸ ἀνέθεσαν εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν Πατέρα τῶν Θεῶν: Ζεύς ὁ ἀπόμυιος...

□

ΕΘΥΜΗΘΗΚΑ καὶ ἕνα ἄλλο ἀνέκδοτον σχετικὸν μὲ τὶς μύγες. Μία ἀθηναϊκὴ ἐφημερὶς «τοῦ παλαιοῦ καλοῦ καιροῦ» ἀπεφάσισε νὰ μεγαλώσῃ τὸ σχῆμα τῆς διὰ νὰ ὑπερέχῃ τῶν ἄλλων συναδέλφων της. Ἀποτέλεσμα, νὰ αὐξηθοῦν τὰ ἔξοδα ἐκδόσεως χωρὶς ἀνάλογον αὔξησιν κυκλοφορίας, ἑπομένως μὲ οἰκονομικὰς δυσχερείας, τῶν ὁποίων θύματα ἦσαν καὶ οἱ συνάκται. Μιὰ ἡμέρα δύο ἀπὸ αὐτοὺς πῆγαν σ' ἕνα γαλακτοπωλεῖο καὶ βλέπουν στὴν βιτρίνα του ἕνα ταψὶ γλυκὸ σκεπασμένο μ' ἕνα φύλλο τῆς ἐφημερίδος των, ποὺ ἐπροτιμᾶτο οἱ αὐτὸν τὸν σκοπόν, λόγῳ μεγέθους, ἀπὸ τοὺς γαλατάδες. Ἐσκέπαζεν ἐντελῶς τὸ ταψί. Καὶ ἐμονολόγησεν ὁ ἕνας ἐκ τῶν συνακτῶν, γνωστὸς εὐθυμογράφος: Βλέπεις, ἀπὸ τότε ποὺ μεγαλώσαμε τὸ σχῆμα, οὔτ' ἐμεῖς τρῶμε, οὔτε οἱ μύγες...

□

ΠΕΡΙΕΡΓΟΣ ἡ δικαιολογία τῶν ἐνόρκων τοῦ Πειραιῶς, οἱ ὁποῖοι ναὶ μὲν ἐκήρυξαν ἔνοχον τὸν «παλληκαρᾶ» φονέα τῆς πλατείας Ὁμονοίας, ἀλλ' ἐξέφρασαν τὴν εὐχὴν νὰ μὴν ἐκτελεσθῆ, λόγῳ τῶν... ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων. Ἡ ἐκτέλεσις δὲν ἐπρόκειτο, φυσικά, νὰ γίνῃ κατὰ τὰς ἑορτάς, ἀλλ' εἰς μέλλοντα ἀκαθόριστον χρόνον. Εἰς τὴν Ἑλλάδα πάντοτε ἐθράδυνεν αὐτὴ ἡ διαδικασία, ὥστε νὰ εἰπῇ ὁ Ροΐδης: "Οταν ἕνας ἐγκληματίας καταδικάζεται εἰς θάνατον, φωνάζει ὁ κόσμος διατὶ δὲν τὸν ἐκτελοῦν «τὸν κακοῦργον». "Οταν δὲ τὸν ἐκτελοῦν, διερωτᾶται ὁ κόσμος «διατὶ τὸν σκοτώνουν τὸν Χριστιανό». Τόσος καιρὸς ἐπέρασε, ποὺ ἐλησμόνησαν τί εἶχε κάμει... Λοιπόν, δὲν ἐπρόκειτο ὁ παλληκαρᾶς νὰ ἐκτελεσθῆ τώρα κοντά. Δὲν θὰ ἐραντίζοντο, δηλαδή, μὲ αἷμα τὰ Χριστούγεννα. Τότε; Ἴσως ἡ θανατικὴ καταδίκη νὰ ἠμπόδιζε τὴν κανονικὴν ἑορταστικὴν εὐωχίαν τῶν κ.κ. ἐνόρκων! Ἄνθρωποι εἶναι καὶ αὐτοί, ἐνθυμούμενοι τὰς χριστιανικὰς ἀρετάς, ὅπως ὁ οἶκτος, μόνον κατὰ τὰς ἑορτάς. Ἐὰν ἡ δίκη ἐγίνετο εἰς ἄλλην ἐποχήν, δὲν θὰ ἐδίσταζαν, ἴσως, νὰ καταδικάσουν «στὰ ἴσια».

Ο ΣΥΜΠΟΛΙΤΗΣ

ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΑΤΡΩΝ

Παρασκευὴ 1 Ἰανουαρίου
ΤΟ ΚΟΨΙΜΟ
ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΤΑΣ
ΣΤΑ ΕΝΤΕΥΚΤΗΡΙΑ ΜΑΣ
ὥρα 5.30' μ.μ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 3 Ἰανουαρίου ἡμερησία ἐκδρομὴ διὰ τὴν διανομὴν τῶν δώρων εἰς τὸ χωρὶον Μαζαράκι.

Πληροφορίαι καὶ δηλώσεις συμμετοχῆς στὰ Ἐντευκτήριά μας, τηλέφ.: 22 — 98 καὶ 43 — 56.

ΔΩΡΑ

Περίφημα, καλλιτεχνικά, δουλεμένα μὲ τὸ χέρι, ἀργυρᾶ, ἐπάργυρα, μπρούτζινα, χάλκινα. Ὡραιότατα Ροδίτικα, Κρητικὰ ἐργόχειρα καὶ χίλια ἄλλα εἴδη στὸ «ΜΥΣΤΡΑ» ἔναντι «Ἰντεάλ», Πάτραι. Στὶς τιμές μας ἀσυναγώνιστοι.

ΕΞ ΑΝΑΤΟΛΩΝ... Η ΤΡΑΠΟΥΛΑ!

Ὡς κίνημα... εἰρηνιστικὸν κατὰ τοῦ «πολεμοχαροῦς» σκακιοῦ. Ἐκστρατεία τῆς Ἐκκλησίας. Δημόσια ὁλοκαυτώματα μὲ τράπουλες, ζάρια, σβοῦρες κ.λ.π. Παρ' ὅλα αὐτὰ - ἢ ἐξ αἰτίας αὐτῶν - θρίαμβος τῆς χαρτοπαιξίας! Ἡ μοναρχία καὶ ἡ δημοκρατία στὰ τραπουλόχαρτα

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ κατάγονται τὰ «παιγνιόχαρτα». Ἀλλὰ ἀπὸ ποιὰ ἀνατολή; Οἱ ἱστορικοὶ ἐρίζουν μεταξὺ Περσίας, Ἰνδιῶν καὶ Κίνας. Τόσο ἀπέραντη ἡ ἀνατολή. Μερικοὶ θέλουν τὴν Βομβάη ὡς τόπο γεννήσεως τῶν «χαρτιῶν», τὰ ὁποῖα οἱ Τσιγγάνοι μετέδωσαν στοὺς Ἄραβες καὶ ἐκεῖνοι, μέσῳ Ἰσπανίας, σ' ὅλον τὸν κόσμο. Ἄλλοι δίδουν στὴν Ἰταλία τὴν τιμὴ τῆς εἰσαγωγῆς (ἀπὸ δεύτερο χέρι, βέβαια) τοῦ χαρτοπαιγνίου στὴν Εὐρώπη καὶ ἀναφέρουν ὅτι ἡ πρώτη τράπουλα (ἰταλιστὶ «τράπολα», ὅ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον =π α γ ί ς) ἐνεφανίσθη στὴν πόλι Βιτέρμπο, κατὰ τὸ ἔτος 1375. Καὶ ἄλλοι θρῦλοι κυκλοφοροῦν. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἀσχέτως χώρας, ἡ ὁποία πρώτη, στὴν Ἀνατολή, ἐφεῦρε τὰ παιγνιόχαρτα ἢ ἄλλης, στὴν Εὐρώπη, ἡ ὁποία τὰ ἔθεσεν εἰς κυκλοφορίαν, δὲν ἦσαν στὴν Εὐρώπη γνωστὰ τὰ χαρτιὰ αὐτὰ πρὶν ἀπὸ τὸν 15ον αἰῶνα. Ἀπὸ τότε καὶ ἔπειτα ἄρχισε ἡ.... πρόοδος!

Ἐπίσης εἶναι βέβαιον, ὅτι ἡ χαρτοπαιξία προσέλαβε ἀμέσως τὶς διαστάσεις μανίας. Τὸ ἔτος 1398 ὑπῆρχαν κιόλας οἱ πρῶτοι... μάρτυρες! Στὰ ἀρχεῖα τοῦ ἀθθαείου τοῦ Ἁγίου Νικήτα, στὴ Μασσαλία, βρίσκεται ἕνας κατάλογος ἀπηγορευμένων παιγνίων. Τὰ «χαρτιὰ» ὀνομάζονται π α τ ζ ί ν ε, δηλαδὴ σ ε λ ι δ ά κ ι α ἢ φ υ λ λ α ρ ά κ ι α. Καὶ ἀκόμη βρίσκεται κατάλογος τῶν πρώτων καταδίκων, οἱ ὁποῖοι συνελήφθησαν ἀπειθοῦντες εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀπαγόρευσιν. Διότι ἀπὸ τὰ πρῶτα βήματά της ἡ τράπουλα συνήντησε τὴν ἐχθρότητα τῆς Ἐκκλησίας, πρᾶγμα ποὺ ἐξηγεῖ, ἴσως, τὴν διάδοσί της σ' ὅλον τὸν κόσμο. Πῶς νὰ τὸ κάμωμε, ὁ κόσμος προχωρεῖ στὸν δρόμο του καὶ ἡ γῆ... κινεῖται (παρὰ τὸ ὅτι ἡ Ἐκκλησία κατεδίκασε, πρὶν 330 χρόνια, τὸν φουκαρᾶ τὸν Γαλιλαῖο Γαλιλέϊ, ὁ ὁποῖος, νηφαλιώτατος, διετύπωσε τὴν ἀνακάλυψιν).

Ἀλλὰ ἡ Ἐκκλησία πολέμησε στὰ γεμᾶτα. Λέγεται ὅτι ὁ Ἅγιος Βερναρδῖνος ἐσημείωσε ἐντυπωσιακὲς ἐπιτυχίες. Ἔπειτα ἀπὸ τὰ κηρύγματά του, οἱ πιστοὶ ἔτρεχαν «οἴκοι», μάζευαν τὰ «σύνεργα τοῦ διαβόλου», χαρτιά, ζάρια, σβοῦρες κλπ. καὶ τὰ παρέδιδαν σὲ δημόσιο... ὁλοκαύτωμα! Τὸν διάβολο τὸν εἰκόνιζαν τότε ντυμένον μὲ τραπουλόχαρτα. Ἀλλὰ λένε ἀκόμη ὅτι μερικὲς καλόγρηες, γιὰ νὰ φανατισθοῦν ἐναντίον τῆς χαρτοπαιξίας, ἔπρεπε νὰ ὑποβληθοῦν στὴν γνωριμία της, νὰ ἰδοῦν τὶ φοβερὸ πάθος εἶναι, λοιπόν.... μάθαιναν χαρτιά, φυσικὰ στὴ ζούλα!

Ὑπάρχει ἕνα χρονικὸ τοῦ 16ου αἰῶνος, ὅπου ἕνας καλόγερος, κατηγορηθεὶς ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρους του, ἀπελογήθη ὡς ἀκολούθως:

«Δι' ἐμὲ τὰ παιγνιόχαρτα δὲν εἶναι μέσον ἀπωλείας, ἀλλὰ ὑπομνήσεως τῆς πίστεώς μου καὶ τῶν καθηκόντων μου. Ὁ ἄσσος μοῦ ὑπενθυμίζει ὅτι εἷς εἶναι ὁ Κύριος. Τὸ δ υ ά ρ ι μοῦ ἐνθυμίζει Πατέρα—Υἱόν. Τὸ τ ρ ι ά ρ ι, τὴν Ἁγίαν Τριάδα. Τὰ τ ε σ σ ά ρ ι, τοὺς Εὐαγγελιστάς. Τὸ π έ ν τ ε, τὶς Παρθένους. Τὸ ἑ ξ ά ρ ι, τὶς ἡμέρες ποὺ χρειάσθηκε ὁ Θεὸς διὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ κόσμου. Τὸ ἑ φ τ ά, τὴν ἡμέρα ἀναπαύσεως τοῦ Κυρίου. Τὸ ὀ χ τ ά ρ ι, τὸν ἀριθμὸ τῶν προσώπων ποὺ σώθηκαν μετὰ τὸν κατακλυσμὸ τοῦ Νῶε. Τὸ δεκάρι, τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας. Τέλος, ὁ ρ ή γ α ς καὶ ἡ ν τ ά μ α δι' ἐμὲ εἶναι τὸ βασιλικὸν ζεῦγος, πρὸς τὸ ὁποῖον, ἐγώ, ὁ ταπεινὸς β α λ έ ς, καθ' ἡμέραν ἀπευθύνω τὰς εὐσεβεστέρας τῶν προσευχῶν μου.

Ἡ ἱστορία δὲν ἀναφέρει ἂν ὁ καλόγηρος ἠθωώθη, πεισθέντων τῶν ἀνωτέρων του περὶ τῆς ἄκρας εὐσεβείας του!

Στὰ 1532 ἐδημοσιεύθη διάταγμα ἀπαγορεῦον τὴν χαρτοπαιξίαν στοὺς διαχειριζομένους τὸ δημόσιον χρῆμα. Συλλαμβανόμενοι ὑπέκειντο εἰς μαστίγωσιν καὶ δήμευσιν πάσης περιουσίας των. Οἱ δὲ μετὰ τοιούτων παίζοντες κατεδικάζοντο νὰ ἀποδώσουν διπλάσια τῶν ὅσων εἶχαν κερδίσει.

Κατὰ τὸν Πατέρα Μενεστριέ, πρῶτον ἱστορικὸν τῆς τράπουλας, ἡ χαρτοπαιξία ἀπετέλεσε... προοδευτικὸν κίνημα καὶ κίνησιν... εἰρηνικήν, εἰς ἀντίδρασιν τοῦ ζατρικίου, παιγνιδιοῦ πολεμοχαροῦς, μὲ τοὺς πύργους, τὰ ἄλογα καὶ τὰ λοιπά.

Ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ στὴν τράπουλα... σπαθιά. Καὶ μπαστούνια. Μὲ ἄλλην σημασίαν, ὄχι πολεμικήν. Ἰδοὺ ὁ συμβολισμὸς τῆς τράπουλας, σύμφωνα μὲ ἕνα βιβλίον τυπωμένο... Ἐνετίησιν, ἐν ἔτει 1545.

Σ π α θ ί: Ὠθεῖ τὸν ἀπελπισμένο παίκτη στὴν αὐτοκτονία. (Βλέπετε, τότε, πολὺς κόσμος εἶχε «στὸν πίλον πτερόν, σπαθὶ στὸ πλευρόν, βαλάντιον πλῆρες, ἰδοὺ ὁ καθ' ὅλα ἱππότης!—ὁπότε χωρὶς βαλάντιον πλῆρες, πάει ὁ ἱππότης).

Μ π α σ τ ούν ι: Ἀπειλεῖ τέσσαρες ρηγάδες ὡς τόν... Δαβίδ, Μέγαν Ἀλέξανδρον, Καίσαρα καὶ Καρολομάγνον ἢ τὶς τέσσαρες μοναρχίες: Ἰουδαϊκήν, ἑλληνικήν, ρωμαϊκὴν καὶ γερμανικήν. Αἱ τέσσαρες ντάμες ἐσυμβόλιζαν τοὺς τέσσαρες τρόπους, μὲ τοὺς ὁποίους μπορεῖ νὰ βασιλεύσῃ κανείς: γέννησις (ἀριστοκρατική), δικαίωμα (ἐκ τοῦ λαοῦ), ὀμορφιά, οἶκτος.

Τὸ Κράτος, πιὸ ἔξυπνο ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, ἀντιμετώπισε τὴν μόδα τῆς χαρτοπαιξίας... φορολογικῶς. Καὶ ἐπέβαλε τὴν χρησιμοποίησι ὡρισμένης ποιότητος χάρτου, μὲ ὑδάτινες γραμμὲς καὶ σχήματα. Ἐπὶ μοναρχίας, κρατικὸ σῆμα τῆς τράπουλας ἦταν τὸ βασιλικὸ κρίνο. Ἐπὶ δημοκρατίας, ὁ σκοῦφος. Ἐπὶ πλέον, ἐπὶ δημοκρατίας μετεμορφώθησαν οἱ ρηγάδες εἰς «Πνεύματα» τῆς εἰρήνης, τῶν τεχνῶν, τοῦ πολέμου, τοῦ ἐμπορίου. Οἱ ντάμες εἰς «Ἐλευθερίες», τοῦ τύπου, τῶν ἐπαγγελμάτων, τῶν θρησκευμάτων, τοῦ γάμου. Οἱ βαλέδες ἀντεπροσώπευαν τὴν Ἰσότητα. Ὁ ἄσσος ἦταν... ὁ Νόμος! Πολλὲς ἀκόμη μεταβολὲς ἔγιναν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ εἰκονισθοῦν στὴν τράπουλα μεγάλοι σοφοί, ὅπως ὁ Σόλων καὶ ὁ Λυκοῦργος, ῥήτορες, ὅπως ὁ Κάτων καὶ ὁ Δημοσθένης κλπ. Τελικά, ἔμειναν τὰ χαρτιὰ ὅπως εἶναι σήμερα, κυκλοφοροῦντα εἰς βασιλείας καὶ δημοκρατίας, ἄνευ ἐνοχλήσεως οὐδενός.

Μεταξὺ 16ου καὶ 17ου αἰῶνος τὸ πίσω μέρος τῆς τράπουλας ἦταν ἄσπρο. Πολλοὶ ἐχρησιμοποιοῦσαν τὰ τραπουλόχαρτα σάν... μπιλιέτα, γράφοντας τὸ ὄνομά τους. Ἔπειτα οἱ ἔμποροι καταχωροῦσαν ἐκεῖ διαφημίσεις. Τελικά, ἐπεθλήθη ἕνα διακοσμητικὸ σχέδιο. Τώρα, κυκλοφοροῦν τράπουλες καὶ μέ... στρίπ—τήζ!

"Οσοι παίζουν χαρτιὰ εἶναι προληπτικοί. Πολλὰ ἀνέκδοτα ἀναφέρονται. Τὸ πιὸ καταπληκτικό: Στὸ σπίτι τῆς μαντάμ Μπλοντώ, ἕνας ἀπὸ τοὺς παίκτας σηκώνεται ξαφνικὰ καὶ τρέχει πρὸς τὴν ἔξοδο. Γυρίζει κουβαλώντας μιά... σκάλα. Τὴ στήνει στὸν τοῖχο. Ἀνεβαίνει, ὁπλισμένος μ' ἕνα ψαλλίδι, στὴν ταπετσαρία ποὺ ἐστόλιζε τοὺς τοίχους καὶ ἀπεικόνιζε σὲ μιὰ σκηνὴ τὴν βασίλισσα Ἐσθὴρ καὶ... τῆς κόβει τὴ μύτη. «Ἐπὶ τέλους! ἀναφωνεῖ. Εἶναι μιὰ ὥρα τώρα, ποὺ αὐτὴ ἡ σκυλομύτη μοῦ ἔφερνε γρουσουζιά!».

Λένε γιὰ κάποιον Ρῶσο κόμητα, ὁ ὁποῖος ποτὲ του δὲν πήγαινε γιὰ παιγνίδι χωρὶς νὰ ἔχῃ μαζί του ἕνα... περιστέρι. Προτοῦ νὰ βάλῃ τὴ «μίζα» του, τραβοῦσε μιὰ τούφα πτίλα, τὰ μέτραγε καί... κανόνιζε. "Οταν τὸ περιστέρι ἦταν τέλεια μαθημένο, σταματοῦσε τὸ παιγνίδι.

Κάποιος ἄλλος, γιὰ νὰ παίξῃ, ἔπρεπε νὰ ἔχῃ μαζί του, μέσα σ' ἕνα κουτὶ ἀπὸ σπίρτα, ἕνα...σκαθαράκι. Ἀλλά, ὄχι τό... τυχὸν σκαθαράκι. "Επρεπε νὰ ἔχῃ ἔλθῃ ἀπὸ τὴν Γουϊνέα κατ' εὐθεῖαν καὶ νὰ τὸ ἔχῃ συσκευάσει κατάδικος ἔχων ἐκτίσει τούλάχιστον ὀκτὼ ἐτῶν εἰρκτήν!....

Λένε ὅτι ὁ βασιλεὺς Κάρολος ὁ 10ος, παίζοντας μιὰ φορὰ μὲ τὸν Ντὲ Βεράκ καὶ χάνοντας, νευριάστηκε καὶ ἄρχισε νὰ τὸν λούζῃ μὲ διάφορες συνηθισμένες βρισιές, ποὺ δὲν ἔφερναν, ὅμως, κανένα ἀποτέλεσμα στὸ ἠθικὸ τοῦ ἀντιπάλου του. Μιὰ στιγμή, ὁ Κάρολος ξεστομίζει:

—Κύριε, εἶσθε ἕνας... τσοφλοφλούς!

Ὁ Ντὲ Βεράκ κοκκινίζει ἀπὸ θυμό, χάνει τὴν ψυχραιμία του, σηκώνεται ὄρθιος καὶ μεγαλοφώνως ἀπαντᾶ:

—Εἶσαι καὶ φαίνεσαι... τσοφλοφλούς!

Ὁ βασιλεύς, ὠχρὸς ἀπὸ τὴ λύσσα του, σηκώνει πιὸ πολὺ τὴ φωνή:

—Ἀλλά, κύριε, γνωρίζετε τί σημαίνει... τσοφλοφλούς;

—Οὐχί, μεγαλειότατε!

—Ἐν τάξει, κύριε. Οὔτε καὶ ἐγώ!

"Ολοι γέλασαν καὶ «τὸ ἐπεισόδιον ἐθεωρήθη λῆξαν».

Στὶς περισσότερες χῶρες ἡ ἐκτύπωσις καὶ ἐμπορεία τῶν παιγνιοχάρτων ἀποτελεῖ κρατικὸ μονοπώλιο, τὰ δὲ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγόμενα χαρτιὰ φορολογοῦνται βαρειά. Στὴ Γαλλία κατηργήθη ἀπὸ τοῦ 1948 τὸ μονοπώλιο καὶ ἀπὸ τοῦ 1959 κατηργήθη καὶ ὁ φόρος, ποὺ ἦταν περίπου 20%. Στὴν Ἑλλάδα, πάντοτε ἰσχύει τὸ μονοπώλιον. Τὰ χαρτιὰ τώρα εἶναι συγχρονισμένα, ἀλλὰ χωρὶς τὴν παλαιὰ γραφικότητα τῶν ἐπιγραφῶν στοὺς ἄσσους: «θὲ τῇ Τύχῃ», «μὴ μου ἅπτου ἀθύμων», «πλοῦτος Τύχης ἔμετος» καί.... τί ἔγραφε ὁ τέταρτος ἄσσος τὸ ξέχασα, μὲ τὰ χρόνια, ἴσως νὰ τὸ θυμᾶται ὁ γνωστός μας... πέμπτος ἄσσος.

ΜΠ. Α. ΛΑΝΤΕΡ

Χαρτοπαικταὶ, κατὰ χαλκογραφίαν 15ου αἰῶνος (ἐθνικὴ βιβλιοθήκη, Παρίσι)

Τραπουλόχαρτα 15ου αἰῶνος

Χαρούμενη κι' εὐτυχισμένη χρονιὰ εὔχονται ἡ διεύθυνσις καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν ΜΕΓΑΛΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΡΥΘΜΟΣ ✕ ΠΛΑΣΤΙΚΑ-NYLON
ΤΗΣ
ΕΡΜΟΥ 48 ΕΡΜΟΥ 47
Τ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

Τὸ δῶρον τῆς χρονιᾶς!!!
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 107

"ΑΤΟΜ"
κριθαράκι
κοφτὸ μακαρονάκι
καστανάκι
ΟΛΕΣ ΟΙ ΠΑΣΤΕΣ ΣΕ ΕΚΛΕΚΤΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑ
ΜΙΣΚΟ
σὲ σακοῦλες σελοφὰν τοῦ 1/2 κιλοῦ
Σ' ὅλο τὸν κόσμο τὸ πακέτο ἀντικατέστησε τὸ χύμα.
Ζητᾶτε ἐπιμόνως πάστες ΜΙΣΚΟ σὲ σακοῦλες σελοφάν.
Ἔτσι ἐξασφαλίζετε:
★ καθαριότητα
★ σιγουριὰ ὅτι τρώτε γνήσια ΜΙΣΚΟ
★ καὶ οἰκονομία, γιατὶ βγάζουν!
2 πιάτα παραπάνω στὸ κιλό.
ΧΑΡΟΥΜΕΝΟ ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ 1965

ΑΧΑΪΑ CLAUSS
ΡΕΤΣΙΝΑ

ΕΠΙΠΛΩΣΕΙΣ ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΡΑΪΚΗ ΕΠΙΠΛΟΠΟΙΪΑ
Ὑψηλὰ Ἀλώνια - Κάτωθι "ΟΥΦΑ"
Παναχαϊκοῦ 2-τηλ. 27-54
Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΠΙΠΛΩΝ

ΤΖΑΚΙ
Μὲ τὴν καλλιτέχνιδα τοῦ ἐλαφροῦ τραγουδιοῦ
ΖΟΡΕΤΤΑ
τὴν μοντέρνα ὀρχήστρα ΛΕΥΤΕΡΙΩΤΗ
καὶ τὸν γλυκὸ τραγουδιστὴ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟ
ΤΙΜΑΙ Α—ΛΑ ΚΑΡΤ ΤΗΛ. 67—72 ΚΑΙ 27—72

ΕΞΟΧΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ
«ΜΙΡΑΜΑΡΕ»
ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ (ΣΤΙΣ ΙΤΙΕΣ)
Συνεχίζει τὸ πρόγραμμά του μὲ τὸ λαϊκὸ συγκρότημα τοῦ
ΔΙΟΝ. ΦΩΤΑΚΙΑ
ποὺ θὰ σᾶς διασκεδάσῃ μὲ τὸ ὑπέροχο μπουζούκι του
Τὴν ντιζὲ ΓΙΩΤΑ
εἰς ὅλα τὰ λαϊκὰ τραγούδια
καὶ τὶς ἐξ Ἀθηνῶν τραγουδίστριες σὲ ὅλα τὰ σουξέ τους καὶ σὲ χορευτικὰ νούμερα
ΓΙΟΥΛΑ καὶ ΡΕΒΕΚΚΑ
Κέφι — γλέντι μέχρι πρωΐας. Τιμὲς λαϊκές

ΛΑΪΚΗ ΣΚΗΝΗ
ΙΟΡΔΑΝΗ ΜΑΡΙΝΟΥ - ΚΥΒΕΛΗΣ ΜΥΡΑΤ
ΣΗΜΕΡΟΝ
Ἡ ἀστυνομικὴ κωμῳδία τοῦ
ΑΛΕΚ ΚΟΠΠΕΛ
ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΤΑ ΤΕΣΣΕΡΑ

Εὐτυχισμένο τὸ νέον ἔτος καὶ Χρόνια Πολλὰ σᾶς εὔχεται ἡ διεύθυνσις τοῦ κέντρου
ΓΡΑΝΑΔΑ
Ἀξέχαστη πρωτοχρονιὰ μὲ τὴν βεντέτα τοῦ τραγουδιοῦ
ΒΟΥΛΑ ΛΙΑΤΣΟΥ
καὶ τὸ κουαρτέτο
ΜΠΕΖΑΪΔΕ
ΙΩΑΝ. ΣΕΦΕΡΙΑΔΗΣ
Πλησίον Νέας «Πατραϊκῆς»
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 46—81

ΑΧΑΪΑ CLAUSS
Σάντα Ἔλενα

ΟΛΟΙ ΣΤΟΥ ΡΑΛΛΗ
Νὰ εἶσθε βέβαιοι ὅτι κάθε ἠλεκτρολογική σας συσκευὴ καὶ κατασκευὴ ἐλέγχεται αὐστηρῶς.
ΣΤΟΥ ΡΑΛΛΗ
θὰ βρῆτε ὅλα τὰ νέα μοντέλλα τῆς κουζίνας ELCO ΒΑΓΙΩΝΗΣ μὲ σούβλα, κουζίνες μὲ τζάμι, θερμοσίφωνες, ψυγεῖα κλπ. μὲ τιμὰς ἐργοστασίου καὶ εἰς 24 μηνιαίας δόσεις.
Ὅλα μας τὰ εἴδη: πολύφωτα, σίδερα, φουρνάκια, ψῆστρες κ.λ.π. ἐγγυημένα γιατὶ τὰ ἀγοράζετε ἀπὸ τεχνικόν.
Διὰ τὰς ἠλεκτρικάς σας ἐγκαταστάσεις ζητήσατε προσφοράν μας. Ἐργασία καλοφτιαγμένη.